

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
-------------	---

ROZDZIAŁ I **ASPEKTY TEORETYCZNE** **POMOCY ROZWOJOWEJ** **I JEJ HISTORIA**

1.1. Teoretyczne ramy pomocy rozwojowej	
w ujęciu interdyscyplinarnym	27
1.1.1. Społeczne aspekty rozwoju	27
1.1.2. Ekonomia klasyczna i polityczna a ekonomia rozwoju	30
1.1.3. Koncepcje ekonomii rozwoju i ich czynniki wiodące	33
1.1.4. Ekorozwój i modele alternatywnego stylu życia	41
1.1.5. Konsensus Waszyngtoński i neoliberalne modele rozwoju	43
1.1.6. Koncepcje rozwoju negatywne i te oparte na czynnikach produkcji	45
1.1.7. Współczesne ujęcie zagadnień rozwojowych	49
1.1.8. Model centrum – peryferie a rozwój	50
1.1.9. Pomoc zagraniczna	55
1.1.10. Międzyregionalne ujęcie rozwoju	60
1.1.11. Polityka rozwojowa jako narzędzie <i>soft power</i>	61
1.2. Pomoc rozwojowa w ujęciu historycznym	65
1.2.1. Amerykańskie działania na rzecz rozwoju innych państw na przełomie XIX i XX wieku	65
1.2.2. Doświadczenia Francji i Wielkiej Brytanii w udzielaniu pomocy rozwojowej	67
1.2.3. Inicjatywy amerykańsko-brytyjskie	69
1.2.4. Powstanie i działalność UNRRA	70
1.2.5. System z Bretton Woods	73
1.2.6. Nowa polityka pomocowa USA i sytuacja gospodarcza Europy po II wojnie światowej	76
1.2.7. Plan Marshalla jako Europejski Program Odbudowy	79
1.2.8. Powstanie Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej	82
1.2.9. Instytucjonalizacja systemu pomocy rozwojowej po II wojnie światowej	83
1.2.10. „Zimnowojenne” inicjatywy rozwojowe amerykańskie i radzieckie	87
1.2.11. Pierwsza Dekada Rozwoju	98
1.2.12. Druga i Trzecia Dekada Rozwoju	101

1.2.13. Czwarta Dekada Rozwoju	115
1.2.14. Powstanie i działalność Komitetu Pomocy Rozwojowej	124
1.3. Pomoc rozwojowa w XXI wieku	131

ROZDZIAŁ II

POJĘCIE I GLOBALNY SYSTEM POMOCY ROZWOJOWEJ

2.1. Terminologia i zmienne związane z oficjalną pomocą rozwojową	153
2.1.1. Definicja oficjalnej pomocy rozwojowej	153
2.1.2. Kategoria transferów rozwojowych	157
2.1.3. „Miękkie” i „twarde” narzędzia pomocy rozwojowej	162
2.1.4. Formy i instrumenty pomocy rozwojowej	168
2.1.4.1. Podstawy teoretyczne klasyfikacji	168
2.1.4.2. Pomoc dwustronna i wielostronna	169
2.1.4.3. Pomoc finansowa, rzeczowa i techniczna	184
2.1.4.4. Pomoc wiązana i niewiązana	190
2.1.4.5. Pomoc humanitarna	196
2.1.4.6. Pomoc projektowa i programowa	198
2.2. Globalny system pomocy rozwojowej	204
2.2.1. Struktura światowego partnerstwa na rzecz rozwoju	204
2.2.2. Biorcy i dawcy w globalnym systemie pomocy	239
2.2.2.1. Stopień zależności biorców względem dawców i lokalna luka rozwojowa	239
2.2.2.2. Biorcy oficjalnej pomocy rozwojowej i ich klasyfikacje	240
2.2.2.3. Klasyfikacja dawców pomocy	253
2.2.2.4. Skuteczność pomocy rozwojowej	261
2.2.2.5. Efektywność pomocy rozwojowej	264
2.3. Światowe partnerstwo na rzecz rozwoju – krytyka	271

ROZDZIAŁ III

POMOC ROZWOJOWA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH I UNII EUROPEJSKIEJ

3.1. Unijna polityka współpracy na rzecz rozwoju	274
3.2. Uwarunkowania historyczne pomocy rozwojowej Wspólnot Europejskich	278
3.2.1. Czynniki inicjujące wątek współpracy rozwojowej w przestrzeni europejskiej	278

3.2.2. Traktaty rzymskie, Konwencja Wykonawcza i stowarzyszenie z terytoriami zależnymi	281
3.2.3. Umowy z Yaounde i konwencje z Lome	285
3.3. Dwukierunkowy rozwój polityki współpracy na rzecz rozwoju w przestrzeni europejskiej	297
3.4. Umowa o partnerstwie z Cotonou jako największe forum w dziedzinie współpracy na świecie	299
3.5. Formalno-prawne aspekty pomocy rozwojowej Unii Europejskiej	316
3.6. Struktura instytucjonalna polityki na rzecz rozwoju w UE	336
3.7. Instrumenty unijnej polityki rozwojowej	345
3.8. Zasady funkcjonowania polityki rozwojowej w Unii Europejskiej	355
3.9. Współpraca Unii Europejskiej z partnerami wschodnimi	372
3.10. Relacje polityczno-gospodarcze i rozwojowe między Unią Europejską a Republiką Mołdawii	384
3.10.1. Rozwój stosunków Republiki Mołdawii z Unią Europejską	384
3.10.2. Transfery budżetowe dla Mołdawii w latach 2007–2017	399
3.10.3. Wsparcie makrofinansowe dla Republiki w latach 2007–2013	409
3.10.4. Pomoc rozwojowa w latach 2018–2022	413
3.11. Pomoc rozwojowa Unii Europejskiej – konkluzje	416

ROZDZIAŁ IV

POLSKA JAKO BIORCA

I DAWCA POMOCY ROZWOJOWEJ

4.1. Polska jako biorca pomocy	419
4.1.1. Misja UNRRA w Polsce	419
4.1.2. „Rozwojowa” pomoc radziecka	420
4.1.3. Pomoc z Zachodu jako wsparcie polskiej transformacji	421
4.1.4. Wsparcie rozwojowe Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej	428
4.1.5. Udział Polski w strukturach organizacji rozwojowych	433
4.2. Polska jako dawca pomocy	438
4.2.1. Terminologia w zakresie oficjalnej pomocy rozwojowej	438
4.2.2. Kształtowanie się współpracy rozwojowej w Polsce	442
4.2.2.1. Etapy profesjonalizacji polskiej pomocy	442
4.2.2.2. Polska pomoc jako część unijnej współpracy na rzecz rozwoju w latach 1998–2023	502
4.2.2.3. Priorytetowi biorcy polskiej pomocy	524

ROZDZIAŁ V
PARTNERSTWO NA RZECZ
ROZWOJU POLSKI I REPUBLIKI MOŁDAWII

5.1. Republika Mołdawii jako państwo dysfunkcyjne i niestabilne	527
5.2. Republika Mołdawii jako priorytetowy biorca polskiej pomocy	531
5.2.1. Modele funkcjonowania polskich projektodawców w Republice Mołdawii	531
5.2.2. Priorytetowe obszary wsparcia w ramach systemu polskiej współpracy rozwojowej dla Republiki Mołdawii	533
5.2.3. Polska pomoc w Republice Mołdawii w pierwszych dwóch fazach profesjonalizacji polskiego systemu współpracy (1996–2011)	536
5.2.4. Polska pomoc dla Republiki Mołdawii w latach 2012–2019	552
5.2.5. Polska pomoc dla Republiki Mołdawii w latach 2020–2023	583
5.2.6. Partnerstwo na rzecz rozwoju Polski i Republiki Mołdawii – wnioski	587
5.3. Rekomendacje i zalecenia dotyczące przyszłego programowania rozwoju i realizacji projektów z obszaru polskiej pomocy w Republice Mołdawii	596
 ZAKOŃCZENIE	 616
 BIBLIOGRAFIA	 635
 SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW	 674
 WYKAZ SKRÓTÓW	 678